

แนวทางการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา

1. แนวทางการเฝ้าระวังผู้มีอาการเข้าได้กับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา

การเฝ้าระวังผู้มีอาการเข้าได้กับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาแจ้งไปยังโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจัดทำแนวทางการส่งต่อและรายงานข้อมูล เมื่อพบผู้มีอาการตามนิยาม PUI หรือกลุ่มก้อนของผู้ป่วยทางเดินหายใจในสถานศึกษา

2.1 คัดกรองครู บุคลากรและนักเรียนทุกคนทุกวันก่อนเข้าสถานศึกษา หากพบผู้มีอาการตามนิยาม PUI ให้ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด หรือโรงพยาบาลในพื้นที่ ทำการเก็บตัวอย่างโดยการป้ายเชื้อที่รูจมูก (Nasopharyngeal Swab) เพื่อส่งตรวจยืนยัน

2.2 หากพบผู้มีอาการทางเดินหายใจ (มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ) เป็นกลุ่มก้อนตั้งแต่ 5 รายขึ้นไป ให้ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด หรือโรงพยาบาลในพื้นที่ ทำการเก็บตัวอย่าง โดยการป้ายเชื้อที่รูจมูก (Nasopharyngeal Swab) เพื่อส่งตรวจยืนยัน

2. แนวปฏิบัติคัดกรองนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การปฏิบัติงานคัดกรองนักเรียน ควรปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ทำหน้าที่คัดกรองต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ทำการคัดกรอง กรณีสวม Face Shield ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยร่วมด้วย
2. ล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ 70% ทุกครั้ง ก่อน-หลังทำการคัดกรอง และหลีกเลี่ยงการนำมือมาสัมผัสใบหน้าให้มากที่สุด
3. ผู้ทำหน้าที่คัดกรองควรเว้นระยะห่างจากผู้ที่ถูกคัดกรองประมาณ 1 เมตร
4. หากพบว่านักเรียน ไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ให้แนะนำให้สวมก่อนเดินเข้าโรงเรียน หรือไม่อนุญาตให้เข้าโรงเรียน
5. กำชับให้นักเรียนที่เข้าออกสถานศึกษาทำการลงชื่อเข้า และลงชื่อออก หรือใช้ QR code ไทยชนะ
6. วัดอุณหภูมิด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิ (Handheld Thermometer)
 - a. วัดอุณหภูมิแล้วปกติ (อุณหภูมิ $< 37.5^{\circ}\text{C}$) และไม่มีอาการของระบบทางเดินหายใจ ผ่านการคัดกรอง ให้เข้าเรียนตามปกติ แนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค เช่น สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ รักษาระยะห่างระหว่างบุคคลเท่าที่ทำได้ เป็นต้น
 - b. กรณีวัดอุณหภูมิแล้วมีไข้ (อุณหภูมิ $\geq 37.5^{\circ}\text{C}$) ให้นั่งพัก 5-10 นาที แล้ววัดซ้ำ หากพบว่ามีไข้ โดยไม่มีอาการ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ แจ้งผู้ปกครองให้รับนักเรียนกลับบ้าน หากนักเรียนไม่มีผู้ปกครองมาส่งที่สถานศึกษา แยกนักเรียนที่ป่วยในห้องที่จัดเตรียม ไว้ และให้การดูแลเบื้องต้น จากนั้นแจ้งผู้ปกครองมารับเด็กกลับบ้าน ให้คำแนะนำหากอาการไม่ดีขึ้นให้พาไปพบแพทย์ และให้หยุดเรียนจนกว่าจะหายเป็นปกติ
 - c. กรณีวัดอุณหภูมิซ้ำแล้วพบว่า มีไข้ร่วมกับมีอาการของระบบทางเดินหายใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง

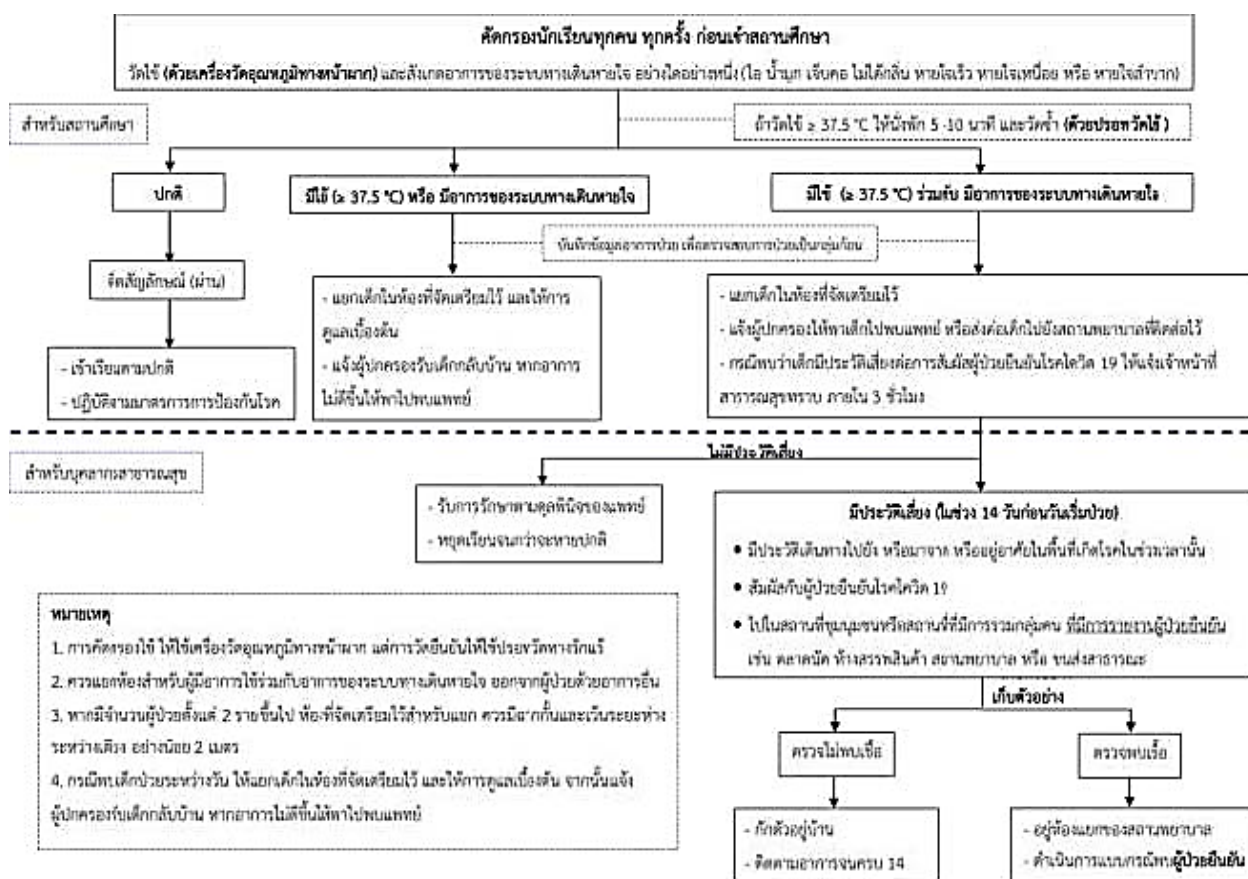
(ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลืน หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก) ให้แยกนักเรียนที่ป่วยในห้องที่จัดเตรียมไว้และให้การดูแลเบื้องต้น จากนั้นแจ้งผู้ปกครองให้พาไปพบแพทย์หรือครูผู้ดูแลส่งต่อนักเรียนไปยังสถานพยาบาลที่ติดต่อไว้เพื่อรักษา

7. หากพบว่านักเรียนที่ป่วย มีประวัติเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เช่น ในช่วง 14 วันก่อนมีอาการได้สัมผัสผู้ป่วยยืนยันโรคโควิด 19 หรือเดินทางไปในพื้นที่แออัด หรือมีกิจกรรมใกล้ชิดกับผู้คนที่อาจติดเชื้อ หรือมีเพื่อนหรือคนใกล้ชิดมีอาการป่วยคล้ายกัน ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ทราบภายใน 3 ชั่วโมง

8. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะดำเนินการสอบสวนโรคเพื่อประเมินความเสี่ยงอีกครั้ง โดยสอบถามประวัติในช่วง 14 วันก่อนวันเริ่มป่วยตามเกณฑ์การสอบสวนโรค หากเห็นว่ามีความเสี่ยงเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะส่งผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลเพื่อทำการเก็บตัวอย่างตรวจหาเชื้อ โดยระหว่างรอผลผู้ป่วยอาจต้องอยู่โรงพยาบาลหรือให้กักตัวที่บ้าน ขึ้นกับสถานการณ์การระบาดของพื้นที่ในช่วงเวลาที่พบผู้ป่วยสงสัย

9. หากผู้ป่วยตรวจพบเชื้อ จะถือเป็นผู้ป่วยยืนยัน ต้องเข้ารับการรักษายู่ห้องแยกของสถานพยาบาล จนกว่าจะหายเป็นปกติ

10. ผู้ที่ทำการคัดกรองควรบันทึกข้อมูลของนักเรียนที่มีไข้หรืออาการของระบบทางเดินหายใจ เช่น ไอ น้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลืน หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก เพื่อใช้ในการตรวจสอบการป่วยเป็นกลุ่มก่อน

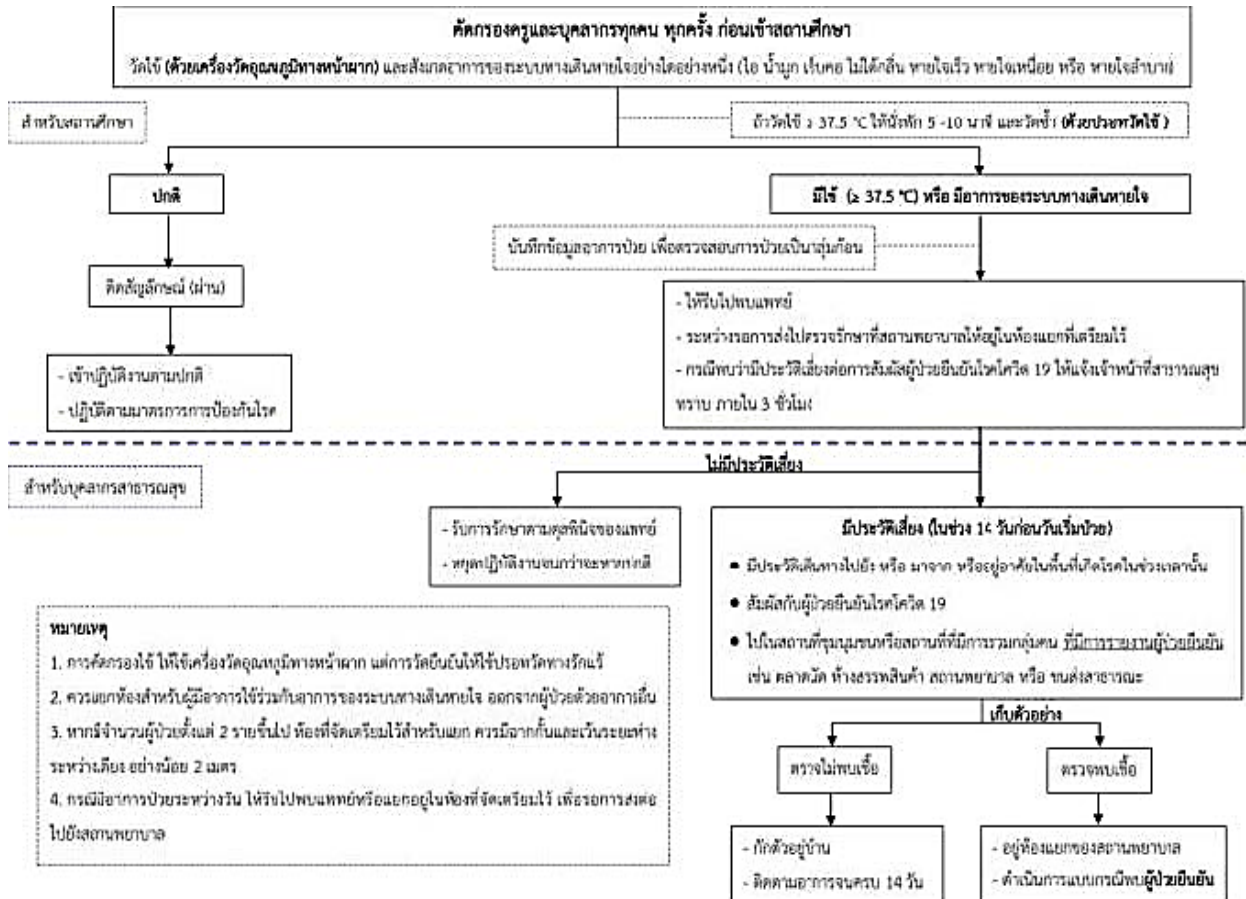

3. แนวปฏิบัติคัดกรองครู บุคลากร และบุคคลผู้เข้าสถานศึกษา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การปฏิบัติงานคัดกรองครู บุคลากร รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องที่เข้ามาทำธุระในสถานศึกษา ควรปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ทำหน้าที่คัดกรองต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ทำการคัดกรอง กรณีสวม Face Shield ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยร่วมด้วย
2. ล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ 70% ทุกครั้ง ก่อน-หลังทำการคัดกรอง และหลีกเลี่ยงการนำมือมาสัมผัสใบหน้าให้มากที่สุด
3. ผู้ทำหน้าที่คัดกรองควรเว้นระยะห่างจากผู้ที่ถูกคัดกรองประมาณ 1 เมตร
4. หากพบว่าครูหรือบุคลากรไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ให้แนะนำให้สวมก่อนเดินเข้าสถานศึกษาหรือไม่อนุญาตให้เข้าโรงเรียน
5. กำชับให้ครูและบุคลากรที่เข้าออกสถานศึกษาทำการลงชื่อเข้า และลงชื่อออก หรือใช้ QR code ไทยชนะ
6. การคัดกรองครูและบุคลากร จะเน้นการสังเกตอาการของระบบทางเดินหายใจ ร่วมกับการวัดอุณหภูมิร่างกาย หากพบความผิดปกติของอาการของระบบทางเดินหายใจ หรือพบว่ามีไข้ จะให้แยกตัวไปตรวจเพิ่มเติมในห้องพยาบาลหรือสถานที่ที่เตรียมไว้
7. วัดอุณหภูมิร่างกายด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิ (Handheld Thermometer)
 - a. วัดอุณหภูมิแล้วปกติ (อุณหภูมิ < 37.5 °C) และไม่มีอาการของระบบทางเดินหายใจ ผ่านการคัดกรอง
 - b. วัดอุณหภูมิแล้วปกติ (อุณหภูมิ < 37.5 °C) แต่มีอาการของระบบทางเดินหายใจ ให้แยกตัวไปตรวจเพิ่มเติมในห้องพยาบาลหรือสถานที่ที่เตรียมไว้
 - c. กรณีวัดอุณหภูมิแล้วมีไข้ (อุณหภูมิ ≥ 37.5 °C) ให้นั่งพัก 5-10 นาที แล้ววัดซ้ำ หากพบว่ามีไข้อยู่ให้หยุดปฏิบัติงาน ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้น้อยที่สุด และให้ไปพบแพทย์โดยเร็วที่สุด
 - d. กรณีวัดอุณหภูมิซ้ำแล้วพบว่า มีไข้หรือมีอาการของระบบทางเดินหายใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง (ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลิ่น หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก) ให้แยกผู้ป่วยในห้องที่จัดเตรียมไว้หรือส่งต่อไปยังสถานพยาบาล
8. หากพบผู้ที่มีอาการของระบบทางเดินหายใจหรือมีไข้ ร่วมกับมีประวัติเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบภายใน 3 ชั่วโมง
9. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะดำเนินการสอบสวนโรคเพื่อประเมินความเสี่ยงอีกครั้ง โดยสอบถามประวัติในช่วง 14 วันก่อนวันเริ่มป่วยตามเกณฑ์การสอบสวนโรค หากเห็นว่ามีประวัติเสี่ยง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะส่งผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลเพื่อทำการเก็บตัวอย่างตรวจหาเชื้อ โดยระหว่างรอผลผู้ป่วยจะต้องอยู่โรงพยาบาลหรือให้กักตัวที่บ้าน ขึ้นกับสถานการณ์การระบาดของพื้นที่ในช่วงเวลาที่พบผู้ป่วยสงสัย
10. หากผู้ป่วยตรวจพบเชื้อ จะถือเป็นผู้ป่วยยืนยัน ต้องเข้ารับการรักษายู่ห้องแยกของสถานพยาบาล จนกว่าจะหายเป็นปกติ

11. ผู้ที่ทำการคัดกรองควรบันทึกข้อมูลของผู้ที่มีไข้หรืออาการของระบบทางเดินหายใจ เช่น ไอ น้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลิ่น หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก เพื่อใช้ในการตรวจสอบการป่วยเป็นกลุ่มก้อน

4. แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษารองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
สถานศึกษาประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่ม	กิจกรรม	สถานการณ์การแพร่ระบาด		
นักเรียน	สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามปกติ (ครบคน ครบห้อง ครบชั้นเรียน)	- สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่พบผู้ติดเชื้อไม่น้อยกว่า 90 วัน (พื้นที่สีเขียว) - ได้รับการพิจารณาอนุญาตจากศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัดให้จัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ - โรงเรียนมีมาตรการให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ทุกคนสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย มีอุปกรณ์ล้างมือและล้างมือบ่อย ๆ มีการทำความสะอาดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ ก่อนและหลังใช้งานทุกครั้งตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข	- สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยมีการสลับวันเรียนแต่ละชั้นเรียน หรือมีการแบ่งจำนวนนักเรียนให้เหมาะสมกับการเว้นระยะห่างระหว่างกัน (Social distancing) - มีมาตรการให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ทุกคนสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย มีอุปกรณ์ล้างมือและล้างมือบ่อย ๆ - มีการทำความสะอาดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ ก่อนและหลังใช้งานทุกครั้ง	สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบ Online หรือ On air

5. คำแนะนำสำหรับผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างฐานวิถีชีวิตใหม่ (New normal) ในสถานศึกษา

1. ผู้บริหาร ครู

1.1 จัดตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานโรคติดต่อและโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นต้น

1.2 จัดทำแผนงานหรือโครงการที่สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อ รวมทั้งโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา เช่น แผนการควบคุมจำนวนคนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ให้แออัด รวมทั้งตรวจตรา ดูแลและกำกับ การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด

1.3 จัดให้มีนโยบาย ผู้เข้าสถานศึกษาต้องสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลา และต้องคัดกรองอาการป่วยก่อนเข้าสถานศึกษาทุกคน

1.4 จัดให้มีนโยบายเพื่อลดความแออัดในสถานศึกษา เช่น การเหลื่อมเวลาเข้าเรียนและเลิกเรียน การเหลื่อมเวลาพัก การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยไม่ควรเกิน 6 คน เพื่อทำกิจกรรมกลุ่มและมีการเว้นระยะห่างระหว่างกลุ่ม

1.5 จัดให้มี QR Code ไทยชนะ หรือระบบบันทึกการเข้าออกของนักเรียน ครูและบุคลากร

1.6 จัดให้มีห้องแยกหรือห้องพยาบาล สำหรับแยกผู้ป่วยที่มีอาการของระบบทางเดินหายใจออกจากผู้มีอาการป่วยอื่น ๆ

1.7 จัดเตรียมอุปกรณ์ล้างมือ เน้นการล้างมือด้วยน้ำและสบู่เป็นหลัก เว้นแต่บางพื้นที่อาจจัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ให้เพียงพอ

1.8 กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่หรือครูอนามัย เพื่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่และให้บริการในห้องพยาบาล พร้อมทั้งจัดทำบันทึกข้อมูลการป่วยของนักเรียน

1.9 จัดให้มีช่องทางในการติดต่อกับผู้ปกครองอย่างรวดเร็ว เช่น โทรศัพท์ Application Line Facebook เป็นต้น

1.10 เมื่อทราบว่าครู นักเรียนหรือบุคลากรป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาเมื่อพบผู้ป่วยด้วยโรคโควิด 19

1.11 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้แก่ครู นักเรียนผู้ปกครองและบุคลากร เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคคำแนะนำในการปฏิบัติตัว สอนวิธีการล้างมือและการใส่หน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง เป็นต้น

1.12 จัดพื้นที่และทำเครื่องหมายแสดงการเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร บริเวณที่นั่งพักจุดรอคอยการเข้าคิว เป็นต้น

1.13 จัดพื้นที่สำหรับการเรียนการสอนให้ห่างกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยโต๊ะเรียนจะต้องหันไปทางเดียวกัน (ไม่ชนกัน) และทุกคนต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในห้องเรียน

1.14 จัดให้มีแผนการทำความสะอาดพื้นที่ส่วนรวมและพื้นผิวสัมผัสร่วมบ่อย ๆ เช่น ห้องเรียน ห้องดนตรี ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องประชุม ห้องน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เช้าก่อนเรียน พักเที่ยง หรือกรณีมีการย้ายห้องเรียน

1.15 จัดให้มีการบริหารจัดการรับ-ส่งนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรค

1.16 ตรวจสอบการถ่ายเทอากาศในห้องแอร์ เช่น เปิดประตูหน้าต่าง ช่วงพักเที่ยง หรือช่วงที่ไม่มีการเรียนการสอน

1.17 ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคและปรับมาตรการตามสถานการณ์และข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนั้นเป็นระยะ ๆ กำกับโดยคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

2. ผู้ทำหน้าที่คัดกรองบริเวณทางเข้าสถานศึกษา

2.1 ผู้ทำหน้าที่คัดกรองต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ทำการคัดกรองกรณีสวม Face Shield ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยร่วมด้วย

2.2 ล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ 70% ทุกครั้ง ก่อน-หลังทำการคัดกรอง และหลีกเลี่ยงการนำมือมาสัมผัสใบหน้าให้มากที่สุด

2.3 ควรเว้นระยะห่างจากผู้ที่ถูกคัดกรองประมาณ 1 เมตร

2.4 วัดอุณหภูมิร่างกายด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิ (Handheld Thermometer) หากพบนักเรียน ครู หรือบุคลากรมีไข้ (อุณหภูมิ $\geq 37.5^{\circ}\text{C}$) ให้ผู้คัดกรองสวมถุงมือแล้วทำการวัดอุณหภูมิซ้ำด้วยปรอทวัดไข้ที่รักแร้ และเช็ดปรอทวัดไข้ด้วยแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังใช้งาน

2.5 หากวัดซ้ำพบมีไข้หรือมีอาการระบบทางเดินหายใจต้องให้ผู้มีอาการกลับบ้านหรือส่งไปตรวจรักษาที่สถานพยาบาล

2.6 ควรทิ้งถุงมือและสำลีที่ใช้แล้วในถังขยะที่จัดเตรียมไว้เสมอ

2.7 แนะนำให้นักเรียนครูและบุคลากรทุกคนสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยก่อนเข้าสถานศึกษา

2.8 บันทึกข้อมูลของนักเรียน ครู หรือบุคลากรที่มีไข้หรืออาการของระบบทางเดินหายใจ (ไอน้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลิ่น หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก) เพื่อใช้ในการตรวจสอบการป่วยเป็นกลุ่มก้อน

3. นักเรียน

3.1 สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่ออยู่ในสถานศึกษา

3.2 ล้างมือบ่อย ๆ เช่น ก่อนรับประทานอาหาร หลังหยิบจับของใช้ส่วนรวม หลังเข้าห้องน้ำ หรือเมื่อมือมีความสกปรกมาก

3.3 เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลให้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้

3.4 ควรรับประทานอาหารโดยใช้ภาชนะ ช้อน ส้อมของตนเอง ไม่ใช้แก้วน้ำ ผ้าเช็ดมือหรือผ้าเช็ดหน้าร่วมกับผู้อื่น

3.5 หากมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แจ้งครูประจำชั้นทราบทันที

4. ผู้ปกครอง

4.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ของใช้ส่วนตัวของเด็ก สำหรับนำไปใช้ที่สถานศึกษา เช่น แก้วน้ำ ช้อน-ส้อม ผ้าเช็ดหน้า หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น

4.2 สังเกตอาการบุตร-หลานทุกเช้าก่อนออกจากบ้าน หากพบว่า มีไข้ หรืออาการของระบบ

ทางเดินหายใจ เช่น ไอ น้ำมูก เจ็บคอ ให้เด็กหยุดเรียน แล้วดูแลรักษาตามอาการเบื้องต้นจนกว่าจะหาย และรายงานให้ครูประจำชั้นหรือสถานศึกษาทราบ หากเด็กอาการไม่ดีขึ้นเช่น หายใจเร็ว หายใจลำบาก หรือจุกไม่ได้อีก ให้รีบพาไปพบแพทย์

4.3 ขณะเด็กหยุดเรียน รักษาตัวที่บ้าน ไม่ควรให้เด็กออกนอกบ้าน หรือคลุกคลีกับเด็กข้างบ้าน และหลีกเลี่ยงการพาเด็กไปในแหล่งชุมชน

4.4 ให้เด็กสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้านทุกครั้ง

4.5 เมื่อได้รับแจ้งจากทางสถานศึกษาว่าบุตรหลานป่วยต้องไปรับกลับบ้านและดูแลเบื้องต้น หากบุตรหลานอาการไม่ทุเลาให้พาไปสถานพยาบาล

4.6 ส่งเสริมให้บุตรหลานและสมาชิกในครอบครัว ล้างมืออย่างถูกวิธีด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือเจลแอลกอฮอล์

5. ผู้ประกอบอาหาร

5.1 ผู้ประกอบอาหารให้ปฏิบัติตามสุขอนามัยในการประกอบอาหาร สวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า หมวกคลุมผม Face shield ถุงมือ ขณะประกอบอาหารและเสิร์ฟอาหารทุกครั้ง เน้นเมนูที่ปรุงสุก ร้อน มีฝาปิดหรือ Counter shield กันที่วางอาหาร

5.2 ปกปิดอาหาร ใช้ถุงมือและปากคีบหยิบจับอาหาร ห้ามใช้มือหยิบจับอาหารที่พร้อมรับประทานโดยตรง

5.3 ทำความสะอาดจุดเสี่ยง เช่น อุปกรณ์ปรุงประกอบอาหาร โต๊ะ เก้าอี้ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดรวมถึงล้างภาชนะอุปกรณ์หรือสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดเป็นประจำทุกวัน

5.4 หากผู้สัมผัสอาหารมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดงาน หากอาการไม่ดีขึ้นให้ไปสถานพยาบาล

6. ภารโรง หรือผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด

6.1 ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด ต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สวมถุงมือยาง ฉ้ายางกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง เป็นต้น

6.2 จัดให้มีถังขยะแบบมีฝาปิด และรวบรวมขยะออกจากห้องเรียนเพื่อนำไปกำจัดทุกวัน

6.3 หากผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด มีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดงาน หากอาการไม่ดีขึ้นให้ไปสถานพยาบาล

7. พนักงานขับรถ

7.1 ทำความสะอาดบริเวณจุดสัมผัสเสี่ยง เช่น ราวจับในรถ ที่จับบริเวณประตูเบาะนั่ง ที่วางแขน ด้วยน้ำผสมผงซักฟอก หรือน้ำยาทำความสะอาดที่มีส่วนผสมของโซเดียมไฮโปคลอไรท์หรือ 70% แอลกอฮอล์ เน้นการเช็ดทำความสะอาดพื้นผิวบ่อย ๆ

7.2 สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาขณะปฏิบัติงาน

7.3 จัดที่นั่งในรถนักเรียน โดยการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1-2 เมตร ทั้งนี้ควรคำนึงถึงขนาดพื้นที่ของรถ จำนวนที่นั่ง พิจารณาตามบริบทคุณลักษณะของรถและความเหมาะสม จัดทำสัญลักษณ์แสดงจุดตำแหน่งชัดเจน

7.4 ก่อนและหลังให้บริการรับนักเรียนแต่ละรอบ ควรเปิดหน้าต่าง ประตู ระบายอากาศให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก

7.5 จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์สำหรับใช้ทำความสะอาดมือบ่อย ๆ บนรถ

7.6 เมื่อพบผู้โดยสารหรือนักเรียน มีอาการป่วย ไอ จาม หรือมีน้ำมูก ให้ขอความร่วมมือให้สวมหน้ากากอนามัยที่จัดไว้ ถ้าเป็นไปได้ควรเปิดกระจกรถ

6. การจัดการสถานที่เพื่อฐานวิถีชีวิตใหม่ (New normal) ในสถานศึกษา

บริเวณอาคารและสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ควรมีการจัดการตามฐานวิถีชีวิตใหม่ (New normal) เพื่อให้ทุกคนปลอดภัยจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

1. บริเวณทางเข้าสถานศึกษา

1.1 จัดพื้นที่สำหรับการเข้าคิวตรวจคัดกรองไข้ให้เพียงพอ ให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 เมตร หากมีพื้นที่จำกัดให้พิจารณาจัดเวลาเข้าเรียนให้เหลื่อมกัน เพื่อลดความแออัดของการรอตรวจคัดกรอง

1.2 จัดเตรียมอุปกรณ์ล้างมือ เช่น อ่างล้างมือ หรือแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นอย่างน้อย 70% ใช้ได้ทั้งชนิดน้ำและชนิดเจล ไว้บริเวณทางเข้าโรงเรียน และอาคารต่าง ๆ ที่มีการใช้งานร่วมกัน

1.3 จัดให้มีผู้รับผิดชอบทำหน้าที่คัดกรองอาการ และกำกับการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าในผู้ที่เข้าออกสถานศึกษาตลอดเวลา หรือในช่วงเวลาที่มีคนเข้าออกจำนวนมาก

1.4 จัดทำ QR code ไทยชนะเพื่อให้ผู้เข้าออกสามารถเช็คอินเวลาเข้าออกได้โดยสะดวก

2. ห้องเรียนประจำ และห้องเรียนสำหรับกิจกรรมพิเศษ เช่น ห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนคอมพิวเตอร์

2.1 จัดที่นั่งเรียน โดยกำหนดให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างโต๊ะเรียนเท่าที่จะทำได้

2.2 เปิดประตูหน้าต่างของห้องเรียน เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศ การเรียนในห้องแอร์ ให้เปิดประตู หน้าต่าง ช่วงพักเที่ยงหรือช่วงที่ไม่มีการเรียนการสอน และทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

2.3 เมื่อมีการเปลี่ยนห้องเรียน นักเรียนควรเช็ดทำความสะอาดพื้นผิวหรืออุปกรณ์ที่ต้องใช้มือจับด้วยเจลแอลกอฮอล์ และล้างมือให้สะอาดก่อนการเรียนหรือการใช้อุปกรณ์

3. โรงอาหาร

3.1 จัดให้มีอ่างล้างมือและสบู่ที่เพียงพอ อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน

3.2 จัดที่นั่งรับประทานอาหาร และทำสัญลักษณ์เพื่อเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลเท่าที่ทำได้

3.3 จัดตารางเหลื่อมเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน

3.4 จัดสถานที่และทำเครื่องหมายแสดงการเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร ในการเข้าคิวเพื่อซื้ออาหาร

4. ห้องน้ำ ห้องส้วม

4.1 จัดให้มีอ่างล้างมือให้เพียงพอ อยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน รวมถึงมีสบู่ล้างมือที่เพียงพอ

4.2 ทำความสะอาดห้องสุขาด้วยน้ำยาทำความสะอาด อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และกำจัดขยะอย่างถูกวิธีทุกวัน

5. จุดพักเพื่อรอรับ-ส่ง นักเรียน

ควรจัดพื้นที่รอรับนักเรียนในที่โล่ง จัดให้มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลเท่าที่ทำได้

6. พื้นที่ส่วนกลาง/พื้นที่นันทนาการ

6.1 จัดกิจกรรมที่รวมตัวกันหรือการใช้พื้นที่ร่วมกันให้น้อยที่สุด

6.2 ทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลางเป็นประจำทุกวัน โดยเน้นจุดเสี่ยงที่มีสัมผัส เช่น ราวบันได ลูกบิดประตู ก๊อกน้ำอัตโนมัติ ตู้จดหมาย ป้ายประชาสัมพันธ์ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์กีฬา ควรใช้น้ำสบู่ หรือน้ำยาฆ่าเชื้อเช็ดทำความสะอาดบ่อย ๆ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

7. ห้องพยาบาลหรือห้องแยกผู้ป่วย

7.1 จัดเตียงให้ห่างกันมากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ และควรมีฉากกั้นระหว่างเตียงหรือให้มีฉากกั้นระหว่างผู้มีอาการของระบบทางเดินหายใจกับผู้มีอาการอื่น

7.2 ให้มีการบันทึกรายชื่อและอาการป่วยของบุคลากรและนักเรียน

7.3 ครูหรือเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาลควรตรวจสอบข้อมูลการป่วยของนักเรียนและบุคลากร หากพบว่ามีผู้ที่มีอาการของระบบทางเดินหายใจตั้งแต่ 5 ราย ใน สัปดาห์เดียวกันให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

แนวปฏิบัติเมื่อพบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา

ผู้ที่มีไข้ หรือมีอาการของระบบทางเดินหายใจ คืออะไร

ผู้ที่มีไข้ คือ ผู้ที่มีอุณหภูมิในร่างกายเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าอุณหภูมิปกติ ซึ่งอุณหภูมิปกติของร่างกายของคนเรานั้นจะอยู่ที่ 37 °C โดยที่อาจสูงหรือต่ำกว่าเล็กน้อย ซึ่งหากผู้ป่วยมีไข้ อุณหภูมิร่างกายจะเริ่มตั้งแต่ 37.5 °C ขึ้นไป อาการที่พบเมื่อเป็นไข้ ได้แก่ ปวดหัว หนาวสั่น ครั่นเนื้อครั่นตัว ปวดเมื่อยตามเนื้อตัว ซึ่งความรุนแรงของอาการจะขึ้นอยู่กับสาเหตุของโรคผู้ที่มีไข้

อาการของระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ ไอ น้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลิ่น หายใจเร็ว หายใจเหนื่อยหรือหายใจลำบาก ซึ่งการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจ เริ่มตั้งแต่จมูก คอ หลอดลมไปจนถึงปอด โรคติดเชื้อทางเดินหายใจเกิดขึ้นได้บ่อยทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ บางคนอาจเป็นปีละหลายครั้ง ดังนั้นเมื่อสถานศึกษาพบผู้ที่มีไข้หรืออาการของระบบทางเดินหายใจ หรือสงสัยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ปฏิบัติตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. แนวปฏิบัติเมื่อพบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา

เมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขว่ามีนักเรียน ครูหรือบุคลากร เป็นผู้ป่วยยืนยันโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่ 1 ราย ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการควบคุมการแพร่เชื้อในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น

2. ให้ความร่วมมือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการค้นหาผู้สัมผัสกับผู้ป่วยยืนยันและผู้ป่วยสงสัยเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 ผู้สัมผัสกลุ่มเสี่ยงสูง (High risk contact) ได้แก่

- ผู้ที่เรียนร่วมห้อง หรือเพื่อนสนิทที่คลุกคลีกัน

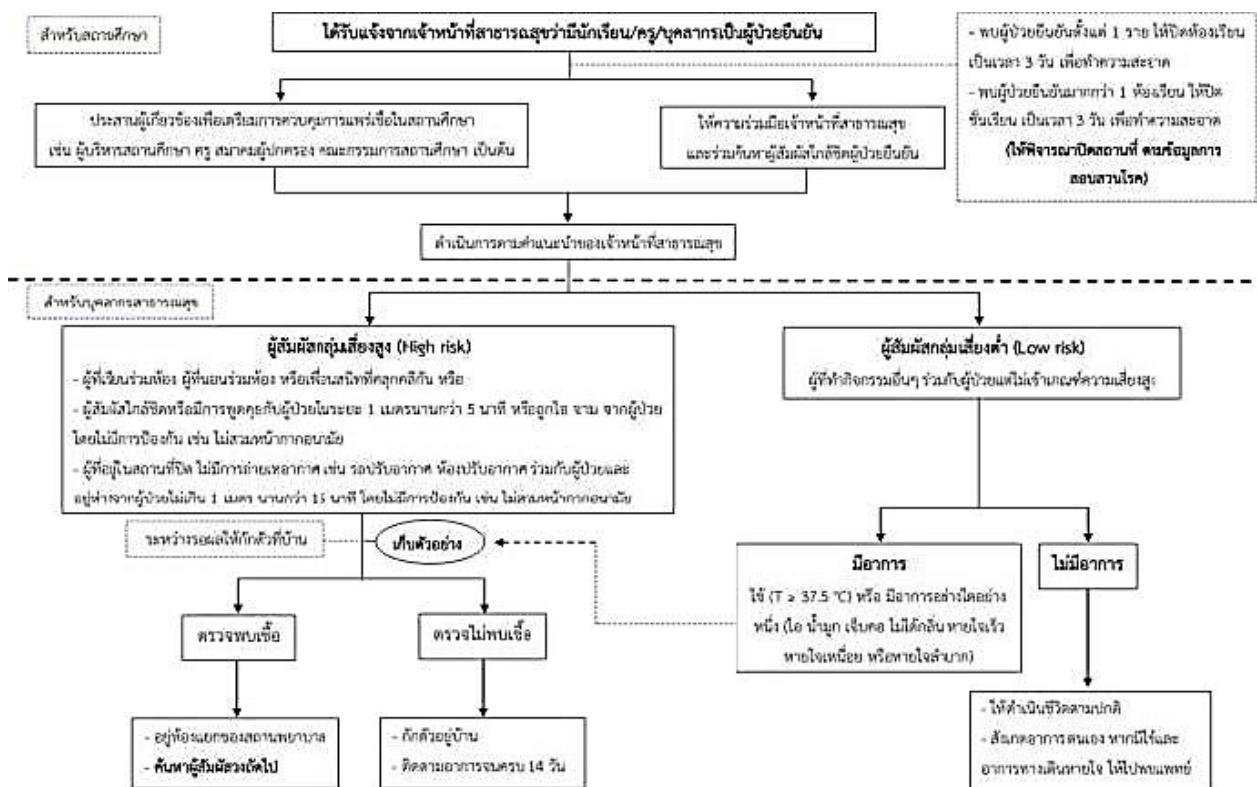
- ผู้ที่สัมผัสใกล้ชิด เช่น มีการพูดคุยกับผู้ป่วยในระยะ 1 เมตร นานกว่า 5 นาที หรืออยู่ใกล้ผู้ป่วยเวลาไอ จาม โดยไม่มีการป้องกัน เช่น ไม่สวมหน้ากากอนามัย
- ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่ปิดไม่มีการถ่ายเทอากาศ เช่น รถปรับอากาศ ห้องปรับอากาศ ร่วมกับผู้ป่วย และอยู่ห่างจากผู้ป่วยไม่เกิน 1 เมตร นานกว่า 15 นาที โดยไม่มีการป้องกัน เช่น ไม่สวมหน้ากากอนามัย โดยผู้สัมผัสเสี่ยงสูงเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะเก็บตัวอย่างจากสารน้ำหรือเมือกในโพรงจมูก (Nasopharyngeal Swab) หรือในลำคอ (Throat Swab) เพื่อตรวจหาเชื้อ ระหว่างรอผลให้กักตัวอยู่ในสถานที่กักกันที่จัดเตรียมไว้ และสังเกตอาการเป็นเวลาอย่างน้อย 14 วัน หากพบอาการผิดปกติให้ไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัย

2.2 ผู้สัมผัสกลุ่มเสี่ยงต่ำ (Low risk contact) คือ ผู้ที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับผู้ป่วย แต่ไม่เข้าเกณฑ์ความเสี่ยงสูง ผู้สัมผัสกลุ่มนี้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอาจไม่ได้เก็บตัวอย่าง แต่จะให้สังเกตอาการตนเองเป็นเวลาอย่างน้อย 14 วัน หากมีไข้และอาการของระบบทางเดินหายใจ ให้รีบไปพบแพทย์

3. ผู้ใกล้ชิดกับผู้สัมผัสเสี่ยงสูงและผู้ใกล้ชิดกับผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำ จัดว่าไม่มีความเสี่ยง ไม่จำเป็นต้องหยุดเรียนหรือหยุดปฏิบัติงาน แต่ให้สังเกตอาการตนเองเป็นเวลา 14 วัน

4. สถานศึกษาเพิ่มความเข้มข้นในการคัดกรอง การทำความสะอาด การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลมากยิ่งขึ้นตลอดจนสื่อสารให้ทุกคนในสถานศึกษาเข้าใจความเสี่ยงและป้องกันตนเอง โดยสวมหน้ากากอนามัยและล้างมือบ่อย ๆ

5. อาจพิจารณาให้ปิดห้องเรียนที่พบผู้ป่วยยืนยัน เป็นเวลา 3 วัน เพื่อทำความสะอาด หากพบผู้ป่วยยืนยันมากกว่า 1 ห้องเรียน อาจพิจารณาให้ปิดชั้นเรียนนั้น เป็นเวลา 3 วัน เพื่อทำความสะอาด การพิจารณาว่าจะปิดสถานที่มากเพียงใด ให้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสอบสวนโรคและค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม

2. แนวปฏิบัติเมื่อพบนักเรียน ครู หรือบุคลากร ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจเป็นกลุ่มก้อน (Cluster) ในสถานศึกษา

เมื่อพบนักเรียน ครู หรือบุคลากรป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจเป็นกลุ่มก้อน (Cluster) ในสถานศึกษา ปฏิบัติดังนี้

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งว่านักเรียนครูหรือบุคลากร ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจและหยุดมาโรงเรียน หรือสถานศึกษาพบว่ามึ้นักเรียนครูหรือบุคลากร ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจในระหว่างวันให้บันทึกและรวบรวมข้อมูลของผู้มีอาการป่วย
2. หากพบว่ามึ้นักเรียนครูหรือบุคลากรที่อยู่ในห้องเรียนเดียวกัน มีไข้หรืออาการของระบบทางเดินหายใจ ภายในสัปดาห์เดียวกันตั้งแต่ 5 รายขึ้นไป ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ทราบเพื่อทำการสอบสวนควบคุมโรค
3. ให้ทำความสะอาดห้องเรียนที่มีผู้ป่วยดังกล่าวและพื้นที่ที่มีการใช้งานร่วมกัน เช่น ราวบันได ลูกบิด ประตู โต๊ะเรียน ห้องน้ำ โต๊ะอาหาร ฯลฯ ทั้งนี้สถานศึกษาควรทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสที่ใช้งานร่วมกันบ่อยครั้งมากขึ้น
4. สื่อสารให้ทุกคนในสถานศึกษาทราบว่าอาจมีการระบาดของโรคทางเดินหายใจ ซึ่งอาจเกิดจากเชื้อ ไข้หวัดหรือเกิดจากเชื้ออื่น ขอให้ทุกคนป้องกันตนเอง โดยสวมหน้ากากอนามัยและล้างมือบ่อย ๆ
5. ให้ความร่วมมือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการสอบสวนควบคุมโรค กรณีพบว่าเป็นผู้ป่วยยืนยันโรคโควิด-19 ให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเมื่อพบผู้ป่วยยืนยันโรคโควิด 19 ในสถานศึกษา กรณีพบว่าเป็นผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น ให้ผู้ป่วยหยุดเรียนหรือหยุดปฏิบัติงานจนกว่าจะหายเป็นปกติ

3. แนวปฏิบัติเมื่อพบผู้มีอาการโรคระบบทางเดินหายใจและโรคอื่นๆ เกิดขึ้นระหว่างวันในสถานศึกษา

เมื่อพบผู้มีอาการโรคระบบทางเดินหายใจและโรคอื่น ๆ เกิดขึ้นระหว่างวันในสถานศึกษา ปฏิบัติดังนี้

1. แยกผู้มีอาการป่วยออกจากคนปกติ และให้อยู่ในห้องแยกหรือพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้
2. ติดต่อผู้ปกครองให้มารับนักเรียนกลับบ้านหรือส่งผู้ป่วยไปสถานพยาบาล
3. กรณีทราบว่าผู้ป่วยมีประวัติเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบภายใน 3 ชั่วโมง เพื่อทำการป้องกันควบคุมโรค
4. กรณีมีผู้ป่วยตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปและจำเป็นต้องอยู่ในห้องแยกเดียวกัน ต้องจัดเตียงให้ห่างกันมากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้และควรมีฉากกั้นระหว่างเตียง
5. บันทึกข้อมูลของนักเรียน ครู หรือบุคลากรที่มีอาการป่วย เพื่อใช้ในการตรวจสอบการป่วยเป็นกลุ่มก้อน

4. มาตรการทางสาธารณสุขในการควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1. การกักกัน คือ การจำกัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือการแยกผู้ที่ไม่ป่วย แต่มีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคโควิด 19 โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในห้วงเวลาที่คนเริ่มมีอาการ โดยปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา หากมีผู้อยู่ร่วมบ้าน
 - 1.2 วัดไข้ทุกวัน หากพบว่าอุณหภูมิร่างกายสูงกว่าหรือเท่ากับ 37.5 องศาเซลเซียส ร่วมกับอาการของระบบทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง (ไอ น้ำมูก เจ็บคอ หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก) ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่
 - 1.3 แยกของใช้ส่วนตัว เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว แก้วน้ำ จาน ช้อน ออกจากผู้อยู่ร่วมบ้าน
 - 1.4 ทุกคนในบ้านให้ล้างมือบ่อย ๆ โดยเฉพาะหลังเข้าห้องน้ำ หรือจับสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน
 - 1.5 ควรแยกห้องนอน หรือจัดมณนอนส่วนตัวที่อยู่ได้ลมสำหรับตนเอง
 - 1.6 ควรแยกห้องน้ำ หากไม่สามารถทำได้ควรเช็ดทำความสะอาดลูกบิดประตู ที่กดน้ำ หัวก๊อก ด้วยแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังใช้ห้องน้ำ
 - 1.7 ห้ามออกจากบ้าน เว้นแต่มีเหตุสำคัญหลีกเลี่ยงไม่ได้
2. การแยกกัก คือ การแยกผู้สัมผัสโรคไว้ในที่เอกเทศ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่เชื้อ โดยทางตรงหรือทางอ้อมไปยังผู้ซึ่งอาจได้รับเชื้อโรคนั้น ๆ จนกว่าจะพ้นระยะติดต่อของโรค
3. การเว้นระยะ คือ การอยู่ห่างกันและกัน องค์การอนามัยโลกแนะนำให้เว้นระยะอย่างน้อย 1 เมตร จากผู้อื่น ส่วนนี้เป็นมาตรการทั่วไปที่ทุกคนควรทำถึงแม้ว่าจะแข็งแรงดี
4. การติดตามผู้สัมผัสโรค ทำเพื่อระบุนหาคนที่อาจมีประวัติสัมผัสโรค เพื่อที่จะแยกกักออกไปโดยเร็ว
5. การมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี เช่น การล้างมือที่ถูกต้อง และการสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อออกนอกบ้าน
6. การทำความสะอาดพื้นที่ผิวสัมผัสร่วมบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค

บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้ครบหลักสูตรตามความเหมาะสม เช่น กรณีมาเรียนที่สถานศึกษา เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาซับซ้อน และภาคปฏิบัติที่ต้องใช้อุปกรณ์และมีครูดูแล กรณีเรียนอยู่ที่บ้าน เน้นเนื้อหาที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และปฏิบัติงานตามที่ครอบคลุมหมาย เช่น เรียนรู้จากแบบเรียน ใบความรู้ สื่อการสอนทาง Online กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้กับผู้ปกครอง และนักเรียน อาจเรียนรู้จากการช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา อาจให้นักเรียนดูแลสุขภาพและออกกำลังกายที่บ้านแล้วบันทึกการปฏิบัติส่งครู และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ บางภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน เป็นต้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ อาจปรับวิธีการจัดกิจกรรมหรือบูรณาการกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น การเรียนด้วยระบบ online การศึกษาจากแบบเรียนหรือใบความรู้ สามารถนำมานับเวลาเรียนได้

การพิจารณารูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวางแผนเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาบนพื้นฐานของความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ภายใต้ “ความปกติใหม่” (New Normal) โดยสถานศึกษาต้องประเมินตนเองและผ่านการเห็นชอบเพื่อให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา รับทราบและอาจเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมและเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก.จ.) พิจารณาเห็นชอบให้เปิดเรียน และดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้

แนวทางการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ให้นากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นฝึกกระบวนการคิด ให้นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติมากกว่าการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว พร้อมทั้งให้แหล่งข้อมูลนักเรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองล่วงหน้า เมื่อมาเรียนในห้อง เป็นการอภิปราย ถกเถียง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ การตรวจสอบความเข้าใจการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ควรดำเนินการเป็นระยะ สามารถดูจากการแสดงความคิดเห็น การทำกิจกรรมระหว่างเรียน การทำแบบฝึก การสรุปการเรียนรู้ เช่น Mind Map เป็นต้น

การจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) ครูสามารถออกแบบกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และอาจเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรม หรือผสมผสานกิจกรรมแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน และอำนวยความสะดวกสำหรับการกำหนดตารางหรือกิจวัตรประจำวันและสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ให้ความสำคัญการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ครูยังสามารถนำรูปแบบและกระบวนการต่าง ๆ มาออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา นักเรียน และสถานการณ์ได้ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Active learning) ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2. การสอนแบบ “พลิกกลับ” (Flipped classroom) ครูสามารถปรับ เปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนจากแบบเดิมที่เริ่มจากครูผู้สอนในห้องเรียน ผู้เรียนกลับไปทำการบ้านส่ง เปลี่ยนเป็นผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีและมาทำกิจกรรม โดยมีครูคอยแนะนำในชั้นเรียนแทน

3. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูยังสามารถร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงในการวางแผน และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้เฉพาะด้าน ความชำนาญและความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการงานและการดำรงชีวิต

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรเป็นสำคัญ เลือกใช้ตามบริบทของสถานศึกษาและข้อตกลงร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง ทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดหาสื่อความรู้ป้องกันควบคุมโรคโควิด 19 สำหรับใช้ในการเรียนการสอนและสร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาต้องเตรียมแผนรองรับด้านการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่ป่วยหรือกรณีปิดสถานศึกษาชั่วคราว ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนการจัดการเรียนการสอน เรียนที่บ้าน จัดเตรียมเอกสาร สื่อ ใบงาน รวมทั้งช่องทางการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

1. การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ (ON-SITE)

สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้จะต้องปฏิบัติตามมาตรการ 6 ข้อปฏิบัติในสถานศึกษา ได้แก่ 1) วัดไข้ 2) ใส่หน้ากาก 3) ล้างมือ 4) เว้นระยะห่าง 5) ทำความสะอาด 6) ลดแออัด และต้องปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดและสถานศึกษาจะต้องนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (ตามที่สถานศึกษาประเมินตนเอง) ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) และศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก.จ.)

2. การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

การจัดการเรียนแบบผสมผสาน คือการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้อิงที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนไม่ได้เผชิญหน้ากันหรือใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยสถานศึกษาสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้ตามตัวอย่าง ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน แบบสลับชั้นมาเรียน

รูปแบบที่ 2 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันคู่ วันคี่

รูปแบบที่ 3 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน

รูปแบบที่ 4 การสลับช่วงเวลาเรียนของนักเรียน แบบเรียนทุกวัน

รูปแบบที่ 5 การสลับกลุ่มนักเรียน แบบแบ่งนักเรียนในห้องเรียนเป็น 2 กลุ่ม

รูปแบบที่ 6 รูปแบบหรือวิธีการอื่น ๆ

กรณีจังหวัดที่เป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พบผู้ติดเชื้อจำนวนมาก และพบผู้ติดเชื้อมากกว่า 1 พื้นที่ให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ได้แก่

1. On Site คือให้มาเรียนตามปกติได้ในพื้นที่ที่ไม่ใช่สีแดง แต่ต้องเว้นระยะหรือลดจำนวนนักเรียนต่อห้องลงสำหรับจังหวัดพื้นที่สีเขียวสามารถจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนได้ตามปกติ

2. On Air คือการออกอากาศผ่าน DLTV เป็นตัวหลักในการกระจายการสอน และใช้เป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน สามารถดูได้ทั้งรายการที่ออกตามตาราง และรายการที่ดูย้อนหลัง

3. Online ให้ครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอน ผ่านเครื่องมือที่ทางโรงเรียนกระจายไปสู่ นักเรียน โดยใช้ Google Classroom ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เต็มรูปแบบ และเป็นรูปแบบที่ถูกใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด

4. On Demand เป็นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ครูกับนักเรียนใช้ร่วมกัน

5. On Hand หากจัดในรูปแบบอื่น ๆ ที่กล่าวมาไม่ได้ ให้โรงเรียนจัดแบบ On Hand คือจัดใบงานให้กับนักเรียน เป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูป ให้นักเรียนรับไปเป็นชุดและเรียนด้วยตัวเองที่บ้าน โดยมีครูออกไปเยี่ยมเป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครูคอยช่วยเหลือ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมของสถานศึกษา หากสถานศึกษามีความจำเป็นต้องจัดกิจกรรมที่อาจเกิดการรวมกลุ่มของนักเรียน เช่น กิจกรรมการประชุมนักเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ให้สถานศึกษาประสานสาธารณสุขในพื้นที่ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเฝ้าระวังในพื้นที่ให้ความเห็นชอบ และมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

แนวทางการจัดการเรียนการสอนกรณีมีผู้สัมผัสเสี่ยงสูงและต้องกักกัน 14 วัน

เมื่อสถานศึกษาพบว่า มีนักเรียนป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการควบคุมการแพร่เชื้อในสถานศึกษาให้ความร่วมมือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการค้นหาผู้สัมผัสกับผู้ป่วยยืนยัน และผู้ป่วยสงสัย สำหรับผู้สัมผัสเสี่ยงสูง แจ้งให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเก็บตัวอย่างจากสารน้ำหรือเมือกในโพรงจมูก (Nasopharyngeal Swab) หรือในลำคอ (Throat Swab) เพื่อตรวจหาเชื้อ ระหว่างรอผลให้กักตัวอยู่ที่บ้านสังเกตอาการเป็นเวลาอย่างน้อย 14 วัน หากพบอาการผิดปกติ ให้ไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยสถานศึกษาต้องพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนของนักเรียนที่กักตัวอยู่ที่บ้าน ตามบริบทของสถานศึกษาและความพร้อมของนักเรียน เช่น การเรียนด้วยระบบการสอนทางไกล ผ่านโทรทัศน์ (On Air) ช่องทางการเรียน Online หนังสือแบบเรียน และใบความรู้ และให้ครูที่ปรึกษาติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดระยะเวลากักตัว